



ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ
КАРАРЫ

«Татарстан Республикасы Жир кодексының 32¹ статьясына
үзгәреш кертү турында» 26-7 номерлы Татарстан
Республикасы законы проекты хакында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы КАРАР БИРӘ:

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан кертелгән «Татарстан Республикасы Жир кодексының 32¹ статьясына үзгәреш кертү турында» 26-7 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын беренче укылышта кабул итәргә.

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы Рәисе



Ф.Х. Мөхәммәтшин

Казан шәһәре,
2024 елның 23 декабре
№ 147-VII ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЗАКОНЫ

Татарстан Республикасы Жир кодексының 32¹ статьясына
үзгәреш кергү турында

1 статья

Татарстан Республикасы Жир кодексының 32¹ статьясының 5 пункттындагы икенче абзацына (2005 елның 18 гыйнварындагы 4-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законаы редакциясендә) (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 1998, № 8 (II өлеш); 2005, № 1 (I өлеш), № 12 (I өлеш); 2006, № 7 (I өлеш); 2007, № 1 (I өлеш), № 4; 2008, № 5 (I өлеш); 2009, № 7 – 8 (III өлеш); 2010, № 11; 2011, № 11 (I өлеш); 2012, № 3, № 5 (I өлеш); 2013, № 1; 2014, № 3, № 5, № 6 (II өлеш), № 7, № 12 (II өлеш); 2015, № 7 (I өлеш), № 10 (I өлеш); 2016, № 5; Татарстан Республикасы законнары жыелмасы, 2016, № 40 (I өлеш); 2017, № 41 (I өлеш), № 52 (I өлеш), № 76 (I өлеш); 2018, № 1 (I өлеш), № 22 (I өлеш), № 78 (I өлеш); 2019, № 2 (I өлеш), № 60 (I өлеш); 2020, № 77 (I өлеш); 2021, № 1 (I өлеш), № 20 (I өлеш), № 29 (I өлеш), № 57 (I өлеш), № 77 (I өлеш), № 93 (I өлеш); 2022, № 3 (I өлеш), № 17 (I өлеш), № 57 (I өлеш), № 77 (I өлеш), № 83 (I өлеш); 2023, № 11 (I өлеш), № 27 (I өлеш), № 56 (I өлеш), № 73 (I өлеш), № 86 (I өлеш), № 92 (I өлеш), № 95 (I өлеш); 2024, № 45 (I өлеш), № 56 (I өлеш), икенче жөмлөгә «Тукай муниципаль районы» сүзләре алдыннан «Әгерже муниципаль районы, Актаныш муниципаль районы, Алабуга муниципаль районы, Зәй муниципаль районы, Менделеевск муниципаль районы, Минзәлә муниципаль районы, Мәслим муниципаль районы, Сарман муниципаль районы,» сүзләрен өстәп, үзгәреш кертергә.

2 статья

Әлеге Закон рәсми басылып чыккан көненнән соң 10 көн узгач үз көченә керә.

**«Татарстан Республикасы Жир кодексының
32¹ статьясына үзгәреш кертү турында»
Татарстан Республикасы закон проектына
АҢЛАТМА**

Бүгенге көндә Татарстан Республикасында өч һәм аннан артыграк балалары булган гражданның (алга таба – күп балалы гаиләләр) жир кишәрлекләре бирү белән бәйләп вазгыять күп балалы гаиләләргә жир кишәрлекләре бирү вариантларын киңәйтү кирәклеген күрсәтә.

Башлангыч чорда жир кишәрлекләре дәүләт милкендәге һәм муниципаль милектәге буш жирләрдән бирелгән. Шулай ук федераль милектәге жир кишәрлекләре дә сатылган. Хәзерге вакытта шәһәр округларында әлеге категория гражданның бирү өчен жир кишәрлекләре житмәү белән бәйләп проблема бар.

Күп балалы гаиләләргә бирү өчен буш жир кишәрлекләре булмау проблемасын хәл итүнең бер варианты булып күп балалы гаиләләргә башка муниципаль берәмлектә жир кишәрлеге алу хокукын бирү тора. 2024 елның 14 июнендәге 40-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы белән Татарстан Республикасы Жир кодексының 32¹ статьясына үзгәрешләр кертелде, аның нигезендә шәһәр округларында даими яшәүче күп балалы гаиләләргә тиешле шәһәр округы милкендә булган яисә алар белән идарә итү һәм аларны бирү вәкаләтләре Татарстан Республикасы тарафыннан гамәлгә ашырыла торган, республиканың башка муниципаль районнарында:

Казан шәһәре муниципаль берәмлеге территориясендә даими яшәүче гражданның Югары Ослан, Биектау, Зеленодольск, Лаеш, Питрәч муниципаль районнары чикләрендә;

«Чаллы шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә даими яшәүче гражданның Тукай муниципаль районы чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләрен бирергә мөмкин.

Шуның белән бергә, Чаллы шәһәре мэры мәгълүматы буенча, «Чаллы шәһәре» муниципаль берәмлегендә 6 035 күп балалы гаилә жир кишәрлекләре белән тәмин ителмәгән, һәм аларны тәмин итү өчен кирәкле 900 гектардан да ким булмаган жирләр шәһәр округы чикләрендә юк.

Моңа бәйләп рәвештә закон проектында «Чаллы шәһәре» муниципаль берәмлегендә даими яшәүче күп балалы гаиләләргә Тукай районнарынан тыш тагын 8 якын-тирә муниципаль районда: Әгерҗе, Актаныш, Алабуга, Зәй, Менделеевск, Минзәлә, Мөслим һәм Сарман районнарында урнашкан жир кишәрлекләрен бирү мөмкинлегенә карала.

Законны кабул итү 6 меңнән артык күп балалы гаиләне жир кишәрлекләре белән тәмин итәргә мөмкинлек бирәчәк.

Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләрендә
2024 елның 27 сентябренә күп балалы гаиләләргә жир
кишәрлекләре бирү барышы турында мәгълүмат

№ п/п	Муниципаль берәмлек исеме	Бирелгән гаризалар саны	Исемлеккә кертелгәнне р саны	Кадастр исәбенә куелган жир кишәрлекләре саны	Аларны бирү турында карар кабул ителгән жир кишәрлекләре	
					саны	мәйданы, га
1	Өгерже	631	631	636	631	63,100
2	Азнакай	1248	1154	1272	1121	100,880
3	Аксубай	330	328	383	328	45,744
4	Актаныш	703	621	764	572	78,598
5	Алексеевск	653	651	701	633	74,996
6	Әлки	195	190	350	190	23,675
7	Әлмәт	4361	4351	2895	2823	226,236
8	Апас	318	318	330	316	37,079
9	Арча	1599	1542	1254	1244	120,130
10	Әтнә	306	306	324	301	37,272
11	Баулы	800	798	828	789	103,633
12	Балтач	872	870	834	799	117,280
13	Бөгелмә	1408	1312	920	876	96,715
14	Буа	882	880	839	746	78,807
15	Югары Ослан	480	476	542	471	68,030
16	Биектау	1350	1341	1019	943	93,522
17	Чүпрәле	355	353	396	350	67,420
18	Алабуга	2158	2152	1950	1949	260,062
19	Зәй	1015	1015	975	885	107,988
20	Зеленодольск	2864	2860	2137	2011	146,522
21	Казан шәһ. - шәһәр округы	23933	18125	8291	7466	485,420
22	Кайбыч	326	326	363	325	47,958
23	Кама Тамагы	301	301	334	300	38,861
24	Кукмара	1771	1769	1022	1014	127,580
25	Лаеш	1600	1586	1361	1260	126,120
26	Лениногорск	1074	1074	752	744	105,573
27	Мамадыш	1046	918	1030	910	117,463
28	Менделеевск	726	724	771	721	84,906
29	Минзәлә	815	815	837	812	91,203
30	Мөслим	598	597	644	556	68,534

31	Чаллы шәһ. - шәһәр округы	9434	9429	3404	3399	263,304
32	Түбән Кама	4576	4573	3909	3705	397,000
33	Яңа Чишмә	265	265	292	265	46,450
34	Нурлат	1016	1015	1063	1014	100,669
35	Питрәч	1401	1395	1448	1384	162,041
36	Балык Бистәсе	353	340	391	333	55,380
37	Саба	1142	1141	1162	1142	110,915
38	Сарман	1023	1020	1119	1019	127,106
39	Спас	324	320	329	320	38,731
40	Тәтеш	360	349	359	341	41,800
41	Тукай	1403	1363	1365	1246	168,225
42	Теләче	420	420	500	420	58,451
43	Чирмешән	169	166	216	166	18,680
44	Чистай	1575	1573	1676	1554	132,406
45	Ютазы	461	460	495	460	41,29
	Барлыгы:	78640	72213	52482	48854	5003,755

**«Татарстан Республикасы Жир кодексының 32¹ статьясына үзгәреш кертү
турында» Татарстан Республикасы законын кабул итүгә бәйле рәвештә
үз көчләрен югалткан дип танылырга, туктатылып торырга, үзгәрешләр
кертелергә яки кабул ителергә тиешле Татарстан Республикасы законнары
һәм башка норматив хокукий актлары
ИСЕМЛЕГЕ**

«Татарстан Республикасы Жир кодексының 32¹ статьясына үзгәреш кертү
турында» Татарстан Республикасы законын кабул итү Татарстан Республикасы
законнарын үз көчләрен югалткан дип тануны, туктатып торуны, үзгәрешләр
кертүне яки кабул итүне таләп итми.

«Татарстан Республикасы Жир кодексының 32¹ статьясына үзгәреш кертү
турында» Татарстан Республикасы законын кабул итү Татарстан Республикасы
Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенәң жир
мөнәсәбәтләре өлкәсендәге вәкаләтле органының һәм шәһәр округларының жирле
үзидарә органнарының өч һәм аннан күбрәк баласы булган, шәһәр округлары
территориясендә даими яшәүче гражданның алар белән идарә итү һәм аларны бирү
Татарстан Республикасы тарафыннан гамәлгә ашырыла торган жир кишәрлекләрен
биргәндә үзара хезмәттәшлеге тәртибен раслау турында» 2016 елның
30 сентябрәндәге 696 номерлы карарына үзгәрешләр кертүне таләп итә.

**«Татарстан Республикасы Жир кодексының
32¹ статьясына үзгәреш кертү турында»
Татарстан Республикасы закон проектын
ФИНАНС-ИКЪТИСАДЫЙ НИГЕЗЛӘУ**

«Татарстан Республикасы Жир кодексының 32¹ статьясына үзгәреш кертү турында» Татарстан Республикасы законын кабул итү Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре бюджетларының һәм Татарстан Республикасы бюджетының чыгымнары артуны кире какмый, шул исәптән күрсәтелгән жир кишәрлекләрен күләмен бәяләү мөмкин булмаган кирәкле инженерлык инфраструктурасы объектлары белән тәмин итү өлешендә дә.